

TALE

Samråd B om arbejdskriminalitet og underbetaling den 8. januar kl. 13:00-14:00

12. december 2024

J.nr. 2024 - 6556

CAPA
Lisbeth Harris Krog
Silas Lischang Marker
Mette Rude

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål B

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at komme arbejdskriminalitet til livs, og hvad er ministerens holdning til de nuværende udfordringer på området? Der refereres til sagerne om underbetaling og tilbagebetaling af løn ved byggerierne ved OUH, Storstrømsbroen og Sjællands Universitetshospital i Køge og henvises i øvrigt til dokumentarudsendelsen fra DR ("På Statens Regning").

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Hønge (SF), Pelle Dragsted (EL) og Victoria Velasquez (EL).

Tak til hr. Karsten Hønge, hr. Pelle Dragsted og frk. Victoria Velasquez for at indkalde til samråd om social dumping og underbetaling i bygge- og anlægsbranchen.

De udfordringer og de eksempler, der har været fremme på det seneste er fuldstændig rystende og bekræfter på alle måder, hvorfor det er vigtigt, at vi har fokus på området, og at vi politikere bliver ved med at styrke indsatsen mod social dumping.

Jeg vil starte med den sidste del af samrådsspørgsmålet. Nemlig min holdning til de nuværende udfordringer på området.

Social dumping er helt uacceptabelt på det danske arbejdsmarked. Og det skal stoppes.

Hver gang, jeg hører om virksomheder, som ikke har styr på det helt basale og ikke respekterer vores danske løn- og arbejdsvilkår, tænker jeg:

Er vi nu der igen?

Er vi virkelig ikke kommet længere?

Social dumping må ikke foregå på vores arbejdsmarked. Det er ulovligt, men også helt ublu at spekulere i andre menneskers helbred for at tjene flere penge.

Danmark er et land, hvor du ikke skal blive syg af at gå på arbejde, og du skal have en løn, du kan leve af.

Det skal man have respekt for, hvis man vil arbejde eller drive virksomhed i Danmark.

Derfor er det også en dagsorden, som optager mig som beskæftigelsesminister.

Det er der flere grunde til.

For det første handler det her grundlæggende om, hvordan vores arbejdsmarked fungerer, og hvordan man behandler mennesker.

For det andet skaber det en usund og unfair konkurrence, når virksomheder går ind og underbyder på baggrund af lønninger eller dårligt arbejdsmiljø.

Konkurrence er sundt, men ikke hvis social dumping er en del af den.

For det tredje er social dumping et angreb på den danske model, der har gjort vores samfund og vores arbejdsmarked stærkt gennem mange år.

Det er endnu vigtigere at sikre, at alle spiller efter reglerne, i en tid, hvor vi aldrig har haft mere

udenlandsk arbejdskraft.

For 10 år siden havde hver fjortende lønmodtager udenlandsk baggrund. I dag er det hver ottende.

Det er en stigning på knap 200.000. Og det understreger nødvendigheden af, at der skal være styr på arbejdsvilkårene.

Kommer man til Danmark for at arbejde, skal man kunne regne med, at ens arbejdsgiver tager sit ansvar seriøst. Også når man kun er her i få måneder for at arbejde.

Jeg kan kun tage kraftigt afstand fra de sager, som der henvises til i spørgsmålet, og de sager, der har fyldt i medierne i løbet af efteråret.

Der er tydeligt, at nogle arbejdsgivere spekulerer i at udnytte udlændinge, fordi de er mere sårbare, når de kommer her til landet. De kender ikke de danske regler, og de kan ofte ikke sproget.

Det hører på ingen måde hjemme på vores danske arbejdsmarked, at folk fra udlandet får besked på, at de skal gemme sig eller stikke af, når myndighederne kommer. At de skal arbejde på skæve tidspunkter. Eller at de får det mest nedslidende og farligste arbejde uden de lovpligtige uddannelser.

Og nu til den første del af spørgsmålet, nemlig hvilke initiativer jeg vil tage for at komme arbejdskriminalitet til livs?

Det er vores politiske ansvar at sørge for, at det får mærkbare konsekvenser, hvis man snyder og får en uretfærdig konkurrencefordel – og dermed ødelægger det for alle de mange virksomheder, der passer godt på deres ansatte og betaler dem en ordentlig løn.

Det er derfor, at vi nu – igen – opruster indsatsen mod social dumping.

Vi har i løbet af de seneste år afsat historisk mange penge til at bekæmpe social dumping. Fx med en bevilling på 758 mio. kr. i 2023.

Vi har også etableret et nyt indsatsteam, som på tværs af myndigheder skal slå ned på de komplicerede og grove sager, hvor virksomheder bryder loven igen og igen – og på flere områder.

Flere af jer var med mig ude at besøge det i går, og I fik forhåbentlig et indtryk af, at det gør en forskel.

Og fra 1. juli får Arbejdstilsynet mulighed for at tjekke forholdene i de boliger, som arbejdsgivere huser deres udenlandske arbejdere i.

Samtidig har vi forbedret muligheden for at tjekke, om der er styr på dokumentationen for opholds- og arbejdstilladelser, og vi har afsat flere penge til SIRIs indsats mod illegal arbejdskraft.

Og i næste uge skal vi 1. behandle et lovforslag, der giver Arbejdstilsynet flere muskler som de kan bruge over for de arbejdsgivere, der ikke har styr på arbejdsmiljøet og i dag bare trækker på skuldrene over afgørelser fra Arbejdstilsynet.

Der indføres et entreprenørstop, som betyder, at Arbejdstilsynet vil kunne stoppe alt arbejdet hos

en entreprenør og dens underleverandører.

Med lovforslaget hæver vi også bøderne for de alvorlige overtrædelser med cirka 50 procent. Bøderne bliver endda endnu højere for dem, der igen og igen bryder loven.

Og så har sagerne vist os, hvor afgørende det er, at vi har styr på, hvem der er på landets byggepladser. Derfor er jeg glad for, at regeringen har nedsat en arbejdsgruppe, der skal udvikle modeller for ID-kort i byggeriet. Nu skal vi se på løsninger.

Sagerne der har været fremme viser jo desværre, at der er brug for at holde bedre styr på byggepladserne, blandt andet når det gælder noget så basalt som ”hvem man arbejder for”.

Alt det sættes i værk, fordi vi *ikke* vil acceptere, at arbejdsgivere ikke har styr på arbejdsmiljøet, underbetaler udenlandske lønmodtagere, udsætter dem for fare og tilbyder uacceptable forhold.

Betyder det så, at vi er i mål? Nej – det gør det desværre ikke. Det her emne går ikke væk. Jeg vil blive ved med at sikre, at vores lovgivning og håndhævelse er tidssvarende, så vi kan få ram på de virksomheder, der ikke respekterer den danske

model. Den er hele grundlaget for Danmarks velstand.

Derfor er det også en prioritet for mig, at vi hele tiden lærer af andre lande med lignende udfordringer.

Jeg er blandt andet inspireret af den norske tilgang, hvor der arbejdes med en bred indsats mod arbejdslivskriminalitet, som ikke er isoleret til social dumping.

Jeg vil her til sidst bruge lejligheden til endnu en gang at takke jer for et godt og konstruktivt samarbejde om de mange tiltag, der jo netop handler om at sikre danske løn- og arbejdsvilkår for alle, der arbejder her i landet.